



MAK 2014-2020 keskkonnasõbraliku majandamise toetus 2017

Keskkonnasõbraliku majandamise (KSM) toetus on tuttav juba MAK 2007-2013 perioodist ja hõlmab mitmeid varem edukalt rakendatud positiivse keskkonnamõjuga nõudeid. KSM põhitegevuse nõudeid tuleb täita tervikpaketina, mis tähendab, et sellest ei saa täitmiseks valida üksikuid nõudeid. Küll aga saab põhitegevusele lisaks taotleda toetust järgmiste tegevuste kohta:

- täiendav veekaitse lisategevus;
- põllulindude soodustamise lisategevus;
- mesilaste korjealade rajamise lisategevus.

2017. aasta määruse muudatusega lisanduva piirangu kohaselt ei saa KSM kohustust võtta maale või suurendada maa arvelt, kus hakkab kulgema kiirraudtee Rail Baltic koridor.

Olulisemad nõuded KSM taotlejale ja toetusõiguslikule maale

- Taotleda saavad juriidilised isikud ja FIEd, kellel ei ole mahepõllumajanduse toetuse kohustust.
- Taotleda saab vaid e-PRIA keskkonnas.
- Toetuse taotleja kasvatab põllumajandusliku majapidamise põllumaal vähemalt kolme erinevat põllumajanduskultuuri, millest vähemalt üks peab olema teravili, kaunvili, rühvelkultuur, õlikultuur, kiukultuur, muu tehniline kultuur (edaspidi põllukultuur), köögivilja, maasikas, ravim- või maitsetaim.
- Minimaalne taotleja poolt kasutatav pind toetuse taotlemiseks on 1,0 ha ja toetusõiguslik maa on:
 - põllumaa, millel kasvatatakse põllukultuuri, köögivilja, maasikat, ravim- või maitsetaimi;
 - põllumaa, mida hoitakse mustkesas või mis on jäetud sööti;
 - põllumaa, millel kasvatatakse kuni neljal järjestikusel aastal heintaimi ning hiljemalt heintaimede kasvatamise neljandale aastale järgneval kohustuseaastal kasvatatakse seal põllukultuuri, ravim- või maitsetaimi, köögivilja, maasikat või hoitakse seda maad mustkesas;
 - põllumaa, millel kasvatatakse nõuete kohaselt põldtunnustatud heintaimi seemne tootmiseks;
 - sõidukite liiklemiseks avalikult kasutatava tee ja eelnevates punktides nimetatud põllumaa vahel paiknev kuni 5 meetri laiune mitmeliigilise taimestikuga rohumaariba.

Põhitegevuse nõuded

- Viljavahelduse tagamiseks võib samal põllul kasvatada sama liiki põllukultuuri või köögivilja kuni kahel järjestikusel aastal, teravilja kuni kolmel järjestikusel aastal ning ristõielisi põllumajanduskultuure igal neljandal aastal. Mustkesa ja sööti jäetud maa, mida kasutatakse põllumajanduskultuuride vaheldusena, ei katkesta külvikorras põllukultuuride ja köögiviljade järgnevust.
- Taotleja kasvatab vähemalt 15% toetusõiguslikul maal liblikõielisi põllumajanduskultuure kas puhaskultuurina, segus kõrreliste heintaimedega või segus teiste haljasväetiseks kasvatatavate põllumajanduskultuuridega. Lubatud on liblikõieliste allakülvid.
- Taotleja hoiab vähemalt 30% toetusõiguslikust maast 1. novembrist kuni järgneva kohustuseaasta 31. märtsini põllumajanduskultuurist koosneva talvise taimkatte all.
- Taotleja kasutab külvisena vähemalt 15% sügisel ja kevadisel teraviljade külvipinnal kokku sertifitseeritud teraviljaseemet.

- Glüfosaati on keelatud kasutada põllukultuuridel või köögiviljadel tärkamisest, istutamisest või maha panemisest kuni saagi koristamiseni; haljaskesal ja haljasväetiseks kasvatatavatel taimedel; põllul, millele taotletakse toetust mesilaste korjealade rajamise lisategevuse eest.
- Taotleja korraldab toetusõigusliku maa kohta vähemalt üks kord kohustuseperioodi jooksul mullaproovide võtmise ja saatmise mullaanalüüside tegemiseks akrediteeritud laboratooriumisse.
- Taotleja koostab 15. juuniks väetusplaani kogu enda kasutuses oleva põllumajandusmaa kohta.
- Taotleja või tema esindaja peab esimese kohustuseaasta 1. detsembriks osalema KSM algkoolitusel ja viienda kohustuseaasta 15. juuniks keskkonnasõbraliku majandamise alasel täienduskoolitusel.
- Kui maa, millel kasvatatakse põllukultuure, köögivilja või mida hoitakse mustkesas, moodustab üle 20 hektari suuruse maa-ala ja piirneb mootorsõidukite liiklemiseks avalikult kasutatava teega, rajab või jätab taotleja tee ja põllu vahele 2–5 meetri laiuse rohumaariba või maastiku joonelemendi.

Täiendav veekaitse lisategevus

- Vähemalt 50% toetusõiguslikust maast peab olema taotlemise aasta 1. novembrist kuni järgneva kohustuseaasta 31. märtsini põllumajanduskultuurist koosneva talvise taimkatte all.

Põllulindude soodustamise lisategevus

- Alates teisest kohustuseaastast võib taotleja jätta oma püsirohumaad üle aasta hooldamata hektarite ulatuses, mis ei ole suuremad kui taotleja KSM toetusõigusliku maa pindala.

Mesilaste korjealade rajamise lisategevus

- Taotlejal peab olema vähemalt 10 mesilasperet või kokkulepe mesinikuga, kellel on vähemalt 10 mesilasperet. Mesilasperede andmed peavad olema põllumajandusloomade registris.
- Toetust antakse iga 0,5 hektari KSM määruse lisas nimetatud korjetaimedega rajatud maa kohta, millest kuni 200 meetri läheduses asub vähemalt üks mesilaspere.
- Taotleja peab kasvatama vähemalt kolme korjetaime liiki ja kuni 15. augustini on sellel maal niitmine, karjatamine, hekseldamine ja ettevalmistused järgmise kultuuri kasvatamiseks keelatud.

Kohustusest

Põhitegevust tuleb ellu viia viiel järjestikusel kalendriaastal ning täiendava veekaitse ja mesilaste korjealade rajamise lisategevust ühe kalendriaasta jooksul. Toetust antakse toetusõiguslikule maale, mille kohta toetust taotletakse ja millel viiakse ellu KSM tegevusi. Mustkesa ja sööti jäetud maal tuleb samuti täita KSM nõudeid ja selle maa kohta saab võtta kohustuse, kuid mustkesas või söötis hoidmise aastal sellele maale toetust ei anta. Kohustust on võimalik viieaastase kohustuseperioodi jooksul suurendada kuni 20% esimese kohustuseaasta kohustuse aluse maa pindalast. Kohustust saab üle anda alates teisest kohustuse aastast. Ülevõetud kohustust ei saa suurendada.

Toetuse ühikumäärad

- Põhitegevus - 50 eurot/ha aastas;
- Täiendav veekaitse lisategevus - 5 eurot/ha aastas;
- Mesilaste korjealade rajamise lisategevus - 193 eurot/ha aastas.

Täpsemad toetuse nõuded on sätestatud maaeluministri 29. aprilli 2015. a määruses nr 49 „[Keskkonnasõbraliku majandamise toetus](#)“.